

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**21 Mayıs 2020
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

21 Mayıs 2020 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
- Ankara Üniversitesi Deniz Arkeolojisi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ankara Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Arel Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Lokman Hekim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Namık Kemal Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Türkiye'de gıda israfını 'Cano' önleyecek

FAO ile Tarım ve Orman Bakanlığı gıda israfı hakkında kamuoyunun farkındalığını artırmak için 'Gıdanı Korum' kampanyası başlattı. Kampanyanın maskotunun ismi "Cano" oldu.

21 Mayıs 2020

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Tarım ve Orman Bakanlığı gıda kaybı ve israfı hakkında kamuoyunun farkındalığını artırmak ve gıda tedarik zincirindeki tüm aktörleri harekete geçirmek için 'Gıdanı Korum' ulusal kampanyasının lansmanı yapıldı. Kampanyanın maskotunun ismi "Cano" oldu.

Gıda kaybı ve israfını önlemek; kurumsal ve yasal çerçeveleri yeniden gözden geçirmek, gıda üretim, koruma ve dağıtım metotlarını geliştirmek ve kaynak-yoğun tüketim modellerini değiştirmek anlamına geliyor. Kampanya aynı zamanda yine Türkiye Hükümeti'nin finanse ettiği FAO ve Türkiye Ortaklık Programı ile yürütülen "Orta Asya Ülkelerinde Gıda Kayıpları ve İsrafının Azaltılması" inisiyatifinin bir parçası. Program; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkiye, Türkmenistan ve Özbekistan'a gıda güvenliği ve kırsal yoksulluğun azaltılması konularında destek sağlamayı amaçlıyor. 2007'de kurulan ve Türkiye tarafından finanse edilen programa bugüne kadar toplamda 20 milyon dolar katkıda bulunuldu. Tarım Orman Şurası'nda alınan kararlardan birinin gıda kayıp ve israfıyla mücadele olduğunu söyleyen Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, FAO ile başlattıkları Gıdanı Korum Kampanyası'nın dünyada örnek bir proje olduğunu vurguladı. COVID-19 salgınının gıda arz güvenliğinin ne kadar önemli olduğunu gösterdiğini ifade eden

Pakdemirli, “Sağlıksız yeme alışkanlıkları, sağlığa ayırdıkları yılda 2 trilyon dolar ile hükümetlerin bütçeleri üzerinde büyük bir yük oluşturuyor. Bu kayıp, gelişmekte olan ülkelerde 310 milyar dolar, gelişmiş ülkelerde ise 680 milyar dolar değerinde karşımıza çıkıyor. İsraf edilen gıdayı üretmek için gerekli ekili alan Çin’in yüz ölçümü kadar yani 9,6 milyon kilometre karedir” diye konuştu. FAO’nun son araştırmasına göre tarladan perakendeye gelinceye kadar gıda kaybının yüzde 14 olduğunu, satış ve tüketim aşamasında ise gıda israfının üçte bir olarak gerçekleştiğini dile getiren Pakdemirli, gıda kayıp ve israfının önlenmesi için “gıda okuryazarlığı” kavramını çok önemseydiğini vurguladı.

Gıda israfını önleyecek strateji

İlk defa Türkiye’de gıda kayıpları ve israfının önlenmesi, azaltılması ve yönetimine ilişkin bir Ulusal Strateji Belgesi ve bu stratejiyi hayata geçirecek Eylem Planı’nı hazırladıklarını ifade eden Pakdemirli, şu bilgileri verdi: “Buna göre ilk amacımız, gıdada kayıp ve israfı önlemek. İkinci amacımız, mümkünse gıdayı kurtarmak ve yeniden dağıtmak. Üçüncü amacımız, insani tüketimi mümkün değilse hayvan yemi olarak kullanmak. Son olarak da atık gıdanın geri dönüşümünün sağlanmasıdır. Bu amaçlara ulaşmak için de 100’e yakın eylem ve her eylemin gerçekleştirilmesinden sorumlu olan kurum ve kuruluşlar istişare edilerek belirlendi.” “Gıdanı Korumaya Sahip Çık!” sloganının belirlendiğini söyleyen Pakdemirli, kampanyanın “Cano” adında bir maskotu da olduğunu belirtti.

Türkiye’nin liderliği çok önemli

FAO Orta Asya Alt Bölge Koordinatörü ve Türkiye Temsilcisi Viorel Gutu, “Bu lansmanın, bölgenin diğer ülkelerinin kendi ulusal strateji ve eylem planlarını oluşturmalarının önünü açacak bölgesel bir girişimin başlangıcı. Bu süreçte Türkiye’nin güçlü liderliği ve deneyimi bizim için çok önemli. Özellikle Tarım ve Orman Bakanlığı’nın konuyla ilgili çabalarını takdir ediyoruz” dedi.

Kampanyanın hızlı büyümesine TOBB’dan destek

Gıda israfı, gıda kaybı ve gıda güvenliği gibi kavramların günümüzde daha fazla önem kazandığını söyleyen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı (TOBB) Rıfat Hisarcıkloğlu ise, “Dijital Tarım Pazarı’ndan sonra Gıdanı Korumaya Sahip Çık! Kampanyasıyla birlikte, Tarım Bakanlığımızla iş birliğimizi, daha da güçlendiriyoruz. Gıdanı Korumaya Sahip Çık! Kampanyası’nın daha hızlı büyümesi için, TOBB olarak 365 oda ve borsamız, 1.5 milyon üyemizle birlikte, ülke çapında ve tüm yerel meclislerde çalışacağız” değerlendirmelerde bulundu.

Albayrak: İthalat artık eskisi kadar kolay olmayacak

Son dönemde birçok ürün ve ürün grubu için birbiri ardına uygulamaya konulan ilave gümrük vergilerinin sanayi üretimine etkilerine ilişkin farklı görüşler dile getirilirken, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'tan gelen mesaj tartışmaya yeni bir boyut kazandı. "Yerli üretimi ve yerli üretimin dünya ile rekabetini tüm politikalarda daha da önceleyeceklerini" ifade eden Bakan Albayrak, bu yeni politika anlayışını, "Stratejik ve ülkemizde üretim imkanı olmayan ürünler haricinde artık ithalat eskisi gibi kolay olmayacak" sözleriyle dile getirdi. Berat Albayrak, "Birileri bir dönem Türkiye'yi ithalat cenneti yapmaya çalıştı. İş dünyamız bunun şahidi. Bu dönemde bu alanların dışında artık ithalat çok zor olacak" diye konuştu. "Finansmana erişim, banka kredileri, banka rasyoları yerli üretim odaklı mı?" diye soran Albayrak, "Artık bu konsept hayatın her alanında çok daha etkin oluşacak" dedi. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Tarihi fırsatlara şahit olduğumuz, her alanda daha etkin bir şekilde üretmenin gündemde olacağı bir sürece giriyoruz. Bu üretim kapasitemizi iyi değerlendirirsek, ekonomide yepyeni ve kalıcı bir hikaye yazacağımız bir dönem olacak" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne (TOBB) bağlı 365 oda ve borsa başkanı ile 61 sektör meclis başkanının katılımıyla düzenlenen TOBB Ekonomi Buluşması yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgını nedeniyle alınan tedbirler doğrultusunda videokonferans yöntemi ile gerçekleştirildi.

Toplantıda konuşan Albayrak, COVID-19 sonrası döneme en iyi şekilde hazırlanmak için yoğun bir mesai harcadıklarını söyledi.

ÇARPAN ETKİSİYLE DESTEK 600 MİLYAR LİRAYI GEÇTİ

Albayrak, verilen desteklerle normalleşme sürecinin de daha hızlı olmasının sağlanacağını vurgulayarak, "Bugün itibarıyla, verilen desteklerin tutarı 252 milyar lirayı aştı. Bunun içerisinde eğer ötelenen kredileri, vadesi gelen anapara faiz ödemelerini koyarsak bu rakam

yaklaşık 350 milyar lirayı geçiyor. Ekonomik çarpan etkisine bakıldığında 600 milyar lirayı geçen bir rakama ulaştığımızı söyleyebiliriz. Bu paketin ekonomide yakın dönemde

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, TOBB Ekonomi Buluşması'na video konferansla bağlanarak, "Stratejik ve ülkemizde üretim imkanı olmayan ürünler haricinde artık ithalat eskisi gibi kolay olmayacak. Birileri bir dönem Türkiye'yi ithalat cenneti yapmaya çalıştı" dedi.

Gerçekleşecek olan toparlanmayı destekleyecektir" ifadesini kullandı.

EKONOMİ 'YENİ NORMAL'E HIZLA ADAPTE OLUR

Artık normale geçişin konuşulduğu bugünlerde en önemli konunun istihdam olduğuna dikkati çeken Albayrak, bu süreçte tüm çalışanlar için iş güvencesinin altyapısını oluşturduklarını bildirdi. Albayrak, ilave istihdam için desteklerini artırarak devam ettireceklerini kaydetti. Albayrak, bu dönemde esnafa, sanayiciye, KOBİ'lere likidite ihtiyaçları için gerekli tüm destekleri seferber ettiklerine dikkati çekerek, şöyle konuştu: "İnşallah normalleşme sürecinde, bundan sonraki dönemin 'yeni normal' olduğunu göz önünde bulundurarak hızla adımlarımızı atmaya devam edeceğiz. Ekonominin yeni normale hızla adapte olacağını düşünüyorum. Küresel sistemde tedarik zincirlerinin gözden geçirilmesi, üretim alanlarında alternatiflerin oluşturulması, sağlık altyapısının yatırımlardan turizme her alanda öncelik haline gelmesi ile oluşacak. İşte bu dönemde güçlü üretim altyapısı, genç ve eğitimli insan kaynağı, küresel değişimlere hızlı adapte olan iş dünyası ve gelişmiş sanayisi ile Türkiye dünyada yıldızı daha da parlayan ülke olacak."

YERLİ ÜRETİMİN DÜNYA İLE REKABETİNİ ÖNCELEYECEĞİZ

Albayrak, "Stratejik ve ülkemizde üretim imkanı olmayan ürünler haricinde artık ithalat eskisi gibi kolay olmayacak" diyerek, "Birileri bir dönem Türkiye'yi ithalat cenneti yapmaya çalıştı. İş dünyamız, sanayicimiz bunun şahidi. Bu dönemde bu alanların dışında artık ithalat çok zor olacak. Üreten, ihracatçı, reel yatırımcı, sanayici için konuşuyorum. Yerli üretimi ve yerli üretimin dünya ile rekabetini tüm politikalarımızda daha da önceleyeceğiz. Salgının ön plana çıkardığı bir husus da dijitalleşme. Bu durumu ivedilikle fırsata çevrilmesi için işletmelerimizin dijital dönüşümlerini tamamlamalarını önemli görüyoruz" şeklinde konuştu.

MİLLİ GELİRİN % 5'İ AŞKINI SALGINLA MÜCADELEYE...

Politika faizlerinin yüzde 24'ten yüzde 8,75'e, yüzde 35-40'lara çıkmış piyasa faizlerinin yüzde 7-8'lere düştüğü, enflasyonda ciddi gerileme görüldüğü bir başarı dönemi yakaladıklarını anlatan Albayrak, dengelenme döneminin başarısına dikkati çekti. Albayrak, şöyle konuştu: "Likidite ihtiyacının arttığı, ticaretin yavaşladığı böylesi bir döneme birilerinin savunduğu yüzde 20'leri aşan piyasa faizleri ile girseydik, üreticimiz, sanayicimiz geleceğinin ne ile karşı karşı olacağını siz biliyorsunuz.

Yıllarca bu ÷lkede TL finansmanın cazip kılınmadığı bir iklimle karşı karşıya kaldık. Şimdi bankalarla konuşuyorum, yoğun bir döviz kredilerden TL'ye dönme talebi var. Neden? TL faizleri çok daha düşük. Yavaş yavaş küresel sürecin etkileri ile buradaki erimeyi önümüzdeki dönemde daha etkin bir şekilde göreceğiz. Bugün, 252 milyar liralık maddi desteğı vatandaşlarımıza ve iş dünyamıza sağlayabiliyorsak bu dengelenme döneminde sağlanan başarının etkisidir. Milli gelirin yüzde 5'ini aşkın bir kaynakla salgının ekonomik etkileri ile mücadele edebiliyorsak yine bu dönemin kazancıdır.”

GEREKSİZ SİYASİ POLEMİKLERİN KİMSEYE FAYDASI YOK

Albayrak, cari açığı tamamen gündemden çıkarabilecek, finansman ihtiyacına gerek duyulmayacak bir dönemle karşı karşıya olunduğuna dikkati çekti. Reel sektörde nisan, mayıs rakamlarına bakıldığında hareketlenmenin görüldüğünü belirten Albayrak, şöyle devam etti: “İşte bugün tüketici güven endeksi, yüzde 8,5'luk bir artışla mayıs nisandan pozitif anlamda ayrışmaya başladı. İnşallah salgının ekonomiye etkilerinde en zorlu süreci geride bıraktık. Haziran, temmuz, önümüzdeki süreçte daha pozitif bir sürece gireceğiz. Bu dönem, gereksiz siyasi polemiklerin kimseye faydası olmadığı net. Ben her koşulda bunu ifade etmeye gayret ediyorum. Biz polemiklerle uğraşmayacağız.”

Toplantı, açılış konuşmalarının ardından basına kapalı devam etti.

Reel sektörden olumlu sinyaller geliyor

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Organize Sanayi Bölgeleri'nde elektrik tüketiminin artmaya başladığını belirterek, "Reel sektörden olumlu sinyaller geliyor" dedi.

Varank, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) tarafından video konferans ile düzenlenen DEİK Talks programına katıldı. Büyümenin öncü göstergelerini düzenli bir şekilde takip ettiklerini ileten Varank, sanayi üretimini, kapasite kullanım oranlarını, imalat siparişlerini ve sanayideki elektrik tüketimi verilerini anlık izlediklerini söyledi. Son iki haftalık dönemde, reel sektörden normalleşmeye ilişkin olumlu sinyallerin geldiğini aktaran Varank, OSB'lerdeki elektrik tüketiminin mayıs başından itibaren artmaya başladığını ifade etti. Düzenli olarak sektör temsilcileri ve OSB yönetimleriyle bir araya geldiğini kaydeden Varank, "Reel sektörün beklentileri iyileşmeye başladı. Pek çok üretici yatırımdan, ihracat imkânlarından söz ediyor.

Tabii biz de Bakanlık olarak, bu potansiyeli hayata geçirecek adımlara odaklanıyoruz" diye konuştu.

"OSB'lerde COVID-19 tarama sistemini başlatmak istiyoruz"

Varank, normalleşme sürecinin bir diğer kritik politikasını OSB'lerde başlattıkları COVID-19 testlerinin oluşturduğunu belirterek, Gebze ve Ankara'da düzenli olarak testlerin yapıldığını söyledi. Varank, "İstanbul, Bursa, Tekirdağ, Manisa ve Gaziantep'te de tarama testlerini yakında başlatıyoruz. Mayıs sonuna kadar artık tüm OSB'lerde bu sistemi devreye almak istiyoruz" ifadelerini kullandı.

Tüketici güven endeksi dipten dönüş sinyali verdi

Nisan'da son 16 yılın en düşük değerine inen tüketici güveni, bu ay 59.5'e çıktı. Endeks, bu yılın en yüksek değerine ulaşırken, son 1 yıl içerisinde açıklanan en yüksek ikinci seviye oldu.

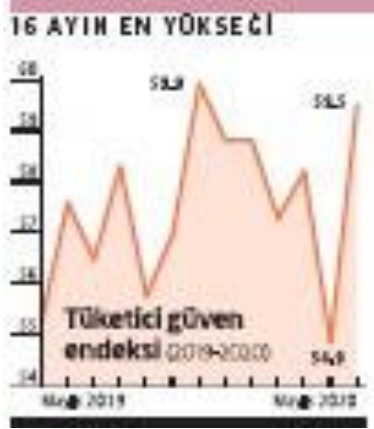
Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, mayısta sürpriz artışla 16 ayın en yükseğine çıktı. Veri tarihinin dip noktasını gördüğü nisan ayındaki 54,9 değerinden dönerek aylık bazda yüzde 8,5 oranında artış gösteren endeks, 59,5'e yükseldi. Endeksin alt endekslerinin tümünde artış yaşanması dikkat çekti. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 8.5 oranında artış gösterdi. Nisan ayında 54.9 olan endeks, mayıs ayında 59.5'e çıktı. Geçen ay son 16 yılın en düşük değerine inen tüketici güveni, böylece dipten dönüş sinyali vermiş oldu. Bu arada mayıs ayı tüketici güven endeks, 2020 yılının en yüksek değeri olmakla birlikte son 1 yıl içerisinde açıklanan en yüksek ikinci seviye. Endeks, son 12 ayda sadece 2019 Kasım'da 59.9 düzeyini görmüştü.

Genel ekonomik durum beklentisinde iyileşme

Tüketici güven endeksindeki tüm alt endekslerin tümünde artış dikkat çekti. Mart ayında 78.6 olan hanenin maddi durum beklentisi Nisan'da 72.5'e düştükten sonra Mayıs'ta 79.2'ye çıktı. Nisandaki 72.5 düzeyi endeksin şimdiye dek gördüğü en düşük nokta olmuştu.

Genel ekonomik durum beklentisi şimdiye kadarki en düşük noktası olan 67.3 puana, küresel krizin başladığı dönem olan 2008 yılının Kasım ayında inmişti. 2020'nin Mart ayında 75.6 olan genel ekonomik durum beklentisi nisanda 74.8'e düştükten sonra mayısta 81.8 oldu.

Mart ayında 57.6 olan işsiz sayısı beklentisi nisan ayında 53.8'e düşmüştü. Bu da işsiz sayısı beklenti endeksinin şimdiye kadarki en düşük noktası idi. Dün açıklanan mayıs değeri 55.3 oldu. Bu endeksi diğerlerinden farklı yorumlamak gerekiyor. İşsiz sayısı beklentisi endeksinin yükselmesi işsiz sayısında azalma beklendiğini, endeksin düşmesi ise işsiz sayısında artış beklendiğini gösteriyor. Mart ayında 21.2 olan tasarruf etme ihtimali nisan ayında 18.4'e düştükten sonra mayısta 21.7 oldu. Endeks en düşük değeri olan 15'i Kasım 2008'de küresel kriz döneminde görmüştü.

Teşvikli ithalata ek vergi sürprizi!

İlave vergiyi ödemeyen teşvik belgeli çok sayıda yatırımcıya, verginin üç katı para cezası uygulandı. Ayrıca dün de 859 ürüne daha yüzde 30'a kadar ek gümrük vergisi getirilerek son bir ayda 4 bin 500 ürüne ek vergi geldi.

Teşvik belgeli yatırım kapsamında makineleri gümrüksüz ithal etmeleri gereken yatırımcılar, koronavirüs önlemleri çerçevesinde getirilen ilave gümrük vergisi sürpriziyle karşı karşıya kaldılar. Bu vergiyi ödemeyen çok sayıda yatırımcıya, ilave gümrük vergisinin üç katı ceza tahakkuk ettirildiği belirtiliyor.

Koronavirüs sebebiyle durma noktasına gelen Türk sanayisini korumak amacıyla, sanayi ürünlerine getirilen ek gümrük vergileri, gümrük vergisi olarak kabul edilmediği için çok sayıda yatırımcı, teşvik uygulama tebliğine rağmen ilave gümrük vergisi geldi. İthalat Rejimi Kararına Ek Karar'da değişiklik yapılarak, Nisan ayında 3 binin, 11 Mayıs'ta ise 400'ün üzerinde ürüne yüzde 30'a kadar ilave gümrük vergisi getirildi. Bu durum, ithal ürün kullananları doğrudan etkilerken, mevzuat gereği ithal ettikleri makinelere gümrük vergisi ödemeyen teşvik belgeli yatırımcıları ise son dakika sürpriziyle karşılaştı..

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ilave gümrük vergisinin gümrük vergisi olmadığını belirterek, teşvik belgeli yatırımcıların bu vergiyi ödemeleri gerektiğini bildirdi.

Çok sayıda yatırımcı, vergiden muaf olduğunu zannederek ithal ettiği makineler Türkiye'ye geldikten sonra, bu ürünlere yönelik ilave vergi tahakkukuyla karşı karşıya kalınca, Ticaret Bakanlığı'na başvurarak söz konusu vergiden muaf olmaları gerektiğini belirttiler. Başvuruda, 2009 yılında çıkarılan yatırım teşvikleriyle ilgili Gümrük Genel Tebliğinin, "Yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilecek makine ve teçhizata gümrük vergisi muafiyeti ve katma değer vergisi istisnası uygulanır" hükmüne atıfta bulunarak, ek vergilere tabi olmadıklarını bildirdiler.

Bu talepleri değerlendiren Ticaret Bakanlığı, konuyu teşviklerden sorumlu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na aktardı. Sanayi Bakanlığı, yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan ithalatın sadece gümrük vergisi ve KDV'den muaf olduğunu belirterek, bu yatırımların ek vergiden muaf olmadığı yorumunu yaptı.

Dünya Ticaret Örgütü ticaret barometresinde rekor düşüş

Dünya Ticaret Örgütü, 2016'dan beri yayınladığı Mal Ticareti Barometresi koronavirüs nedeniyle en düşük seviyesine geriledi.

20 Mayıs 2020

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Küresel Mal Ticaret Barometresi Raporu'nu yayınladı. Buna göre, şubatta 95,5 olan Mal Ticareti Barometresi mayısta 87,6'a geriledi.

Barometredeki 100'den büyük okumalar trendin üzerinde büyüme olacağını gösterirken, 100'ün altındaki okumalar trendin altında büyümeyi işaret ediyor.

DTÖ raporunda, 2016'dan beri yayınlanan barometrenin en düşük seviyesine gerilediği belirtilerek, "Bu da küresel ticaretteki hızlı daralmanın yılın ikinci çeyreğine uzayacağına işaret ediyor." değerlendirmesinde bulunuldu.

Bugün açıklanan barometrenin COVID-19 salgının ilk aşamalarını gösterdiği vurgulanan raporda, bunun da küresel ticarete düşüşünün henüz dibe vurmadığına işaret ettiğinin altı çizildi.

DTÖ'nün 8 Nisan 2020'de yayınlanan raporunda söz konusu pandeminin süresine ve politika tepkisinin etkinliğine bağlı olarak dünya mal ticaretinin bu yıl yüzde 13 ila yüzde 32 arasında düşebileceğinin öngörüldüğü hatırlatılan raporda, barometredeki yeni okumanın bu tahminle tutarlı olduğu belirtildi.

Fed tutanakları yayımlandı

Fed tutanaklarında, COVID-19 salgınının kısa vadede ekonomik faaliyet, istihdam ve enflasyon üzerinde baskı oluşturmaya devam edeceği belirtildi.

20 Mayıs 2020

ABD Merkez Bankasının (Fed) son toplantılarına ait tutanaklarda, yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgınının etkilerinin kısa vadede ekonomik faaliyet, istihdam ve enflasyon üzerinde baskı oluşturmaya devam edeceği, orta vadede ise ekonomik görünüm için kayda değer riskler oluşturacağı belirtilerek, ekonomik gerilemenin devam etmesi halinde daha büyük bir mali desteğin gerekebileceği ortaya kondu.

Fed, Federal Açık Piyasa Komitesinin (FOMC), 28-29 Nisan'da düzenlenen toplantısına ilişkin tutanakları yayımladı.

Politika faizinin yüzde 0-0,25 aralığında sabit tutulduğu son toplantının tutanaklarında, COVID-19 salgını ve buna karşı alınan önlemlerin ekonomik faaliyette keskin bir düşüşe ve iş kaybında yükselişe neden olduğu anımsatıldı.

Tutanaklarda, "Katılımcılar, koronavirüs salgını ve devam eden halk sağlığı krizinin etkilerinin kısa vadede ekonomik faaliyet, istihdam ve enflasyon üzerinde ağır bir şekilde baskı oluşturmaya devam edeceği ve orta vadede ekonomik görünüm için kayda değer riskler oluşturacağı kararına vardı." ifadeleri kullanıldı.

"Daha büyük mali destek gerekebilir"

Ekonomik faaliyetin ikinci çeyrekte benzeri görülmemiş oranda düşüş göstermesinin muhtemel olduğu kaydedilen tutanaklarda, salgın ve buna karşı alınan önlemlerin hane halkı harcamaları ve tüketici güveni üzerinde olumsuz etki yarattığı bildirildi.

Tutanaklarda, Komitenin uzun vadeli yüzde 2 enflasyon hedefine ulaşılmasının daha da gecikeceği ancak para politikası duruşunun uzun vadede bu hedefe ulaşmaya yardımcı olacağı aktarıldı.

COVID-19 salgınının etkilerine karşı hayata geçirilen mali programların ekonomik gerilemenin şiddetini sınırlamak için önemli olduğunun vurgulandığı tutanaklarda, "Katılımcılar, ekonomik gerilemenin devam etmesi halinde daha büyük mali desteğin gerekebileceğinin bilincinde." değerlendirmesine yer verildi.

"Orta vadede olağanüstü seviyede belirsizlik ve kayda değer riskler yarattı"

Tutanaklarda, "Katılımcılar salgının ekonomik etkilerinin, kısa vadede ekonomik faaliyet üzerindeki baskısının yanı sıra orta vadede olağanüstü seviyede belirsizlik ve kayda değer riskler yarattığı yorumunda bulundu." ifadesi kullanıldı.

Finansal istikrara yönelik olası risklere de işaret edilen tutanaklarda, salgının seyrine yönelik olumsuz senaryoların gerçekleşmesi halinde bankaların daha fazla baskı altına girebileceğinden endişe duyulduğu bu nedenle bankacılık sektörünün dikkatle izlenmesi gerektiğinin altı çizildi.

Tutanaklarda, "Para politikası dikkate alındığında, katılımcılar Fed'in bu zorlu dönemde ABD ekonomisini desteklemek için tüm araçlarını kullanmaya, böylece maksimum istihdam ve fiyat istikrarı hedeflerini desteklemeye kararlı olduğunu belirtti." değerlendirmesine yer verildi.

Faiz oranının mevcut seviyede tutulacağı sinyali

Politika faizinin yüzde 0-0,25 aralığında tutulmasının uygun olacağı belirtilen tutanaklarda, söz konusu faiz aralığını alt sınırdan tutmanın ekonomiyi ve Komitenin maksimum istihdamla fiyat istikrarı hedeflerini desteklemeye devam edeceği kaydedildi.

Tutanaklarda, "Ayrıca katılımcılar, politika yapıcıların ekonominin son olayları atlattığından ve Komitenin maksimum istihdam ve fiyat istikrarı hedefine ulaşma yoluna girdiğinden emin olana kadar federal fon oranlarının hedef aralığını mevcut seviyede tutmanın uygun olacağına karar verdi." ifadesi kullanıldı.

Gözler Merkez Bankası'nda, dolarda son durum ne

21.05.2020 08:48

Katar ile swap görüşmelerinin başlamasıyla birlikte 6.80'nin altına gerileyen dolar/TL'de gözler Merkez Bankası'nın bugün açıklayacağı kararda. Peki dolar ne kadar, dolardaki düşüş devam edecek mi? Dolar yükselir mi?

Türkiye Katar ile döviz takası (swap) hacmini 10 milyar dolar artırırken Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilileri yeni anlaşmaların açıklanabileceğini vurguluyor. Dolar/TL bu gelişmeler ve işlem sınırlamalarıyla tarihi rekor seviyesinden dönerek 6,80'in altına geriledi.

Türkiye Katar ile swap anlaşmasının tutarını bu sabah 5 milyar dolar karşılığında 15 milyar dolara yükseltirken diğer ülkelerle de swap görüşmeleri sürüyor.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak "Yeni dönemde Türkiye olarak ticaret hacmi ve yerel paralarla swap noktasında çok daha etkin yürüteceğimiz bir süreç olacak" sözleriyle süreci özetliyor.

Dolar'daki son durum ise 6.79 bandında. Öte yandan euro 7,44 TL'den işlem görüyor.

GÖZLER MERKEZ BANKASI'NDA

Ekonomistler TCMB'nin 50 baz puan faiz indirimine gideceğini düşünüyor. Foreks'in haberine göre 19 ekonomistin 17'si indirim beklerken, 2'si değişiklik olmayacağı yönünde görüş belirtti.

TCMB kararı saat 14:00'te açıklanacak.

Merkez Bankası'nın açıklayacağı kararın doların seyrinde ne gibi bir değişiklik yapacağı ise merakla bekleniyor. Faiz indirimi kararı çıkması durumunda dolar/TL'de rahatlama olacağı öngörülürken, faiz kararının beklenen gibi indirimle sonuçlanmaması durumunda ise doların yeniden yükselişe geçebileceği belirtiliyor.

Fitch 9 bankayı 'negatif'e düşürdü

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Türkiye'de faaliyet gösteren 9 yabancı sermayeli bankanın kredi notu görünümünü düşürdü. Fitch'e göre dış finansman gereğinden dolayı bankalara müdahale ekonomi üzerinde risk oluşturuyor.

08:35 - 21 Mayıs 2020

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı sermayeli 9 bankanın kredi notu görünümünü düşürdü.

Fitch'in kredi notunu görünümünü düşürdüğü bankalar arasında **ING Bank, Denizbank, QNB Finansbank, Türk Ekonomi Bankası (TEB), ICBC Turkey, Alternatifbank, Burgan Bank, Kuveyt Türk ve Türkiye Finans** yer alıyor.

Fitch ilgili bankaların uzun dönem yabancı para cinsinden kredi notunu "B+" olarak sabit tutarken not görünümlerini ise "durağan"dan "negatife" düşürdü. Bankaların finansal kapasite derecelendirmeleri (VR) bu değişiklikten etkilenmedi.

MÜDAHALE DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRME İMKANLARINI KISITLAYABİLİR

Negatif görünüm Fitch'in Türkiye'nin dış finansman ihtiyaçlarının hükümetin bankacılık sektörüne müdahale etme riskini artırmasını yansıtıyor.

Fitch bu durumun bankaların döviz yükümlülüklerini yerine getirme imkanlarını kısıtlayabileceğini öngörüyor.

Fitch Türkiye'nin yüksek dış finansman ihtiyacının büyük bir kısmının bankacılık sektörü aracılığıyla sağlandığını, bunun da piyasa erişimini korumak ve sermaye kontrollerinden kaçınmak için önemli bir teşvik yarattığını da belirtti. **(REUTERS)**

Cumhurbaşkanı Erdoğan hâkim-savcı kura töreninde konuştu: Hâkimin murakıbbı kendi vicdanıdır

Hâkim ve savcıların kura törenine video konferansla katılan Erdoğan, “Sizlerden vicdanınızı ve imzanızı Allah korkusu ve uygulamakla yükümlü olduğunuz kanunlar dışında asla hiçbir kimsenin, hiçbir gücün emrine vermemenizi istiyorum. Savcı ve hâkimin asıl murakıbbı kendi vicdanıdır” dedi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, hâkim ve savcı adaylarına seslenirken, “Milletimizin hafızasında ve kalbinde rahmetli Menderes’in ve arkadaşlarının idamı da, 12 Eylül yargılanmaları da, FETÖ ihanet çetesinin kumpasları da acı izler bırakmıştır. Bunun için sizlerden vicdanınızı ve imzanızı Allah korkusu ve uygulamakla yükümlü olduğunuz kanunlar dışında asla hiçbir kimsenin, hiçbir gücün emrine vermemenizi istiyorum” dedi. Erdoğan, yeni yargı reformunun da yeni yasama döneminde Meclis’e geleceğini söyledi.

Erdoğan, 23. Dönem Adli Yargı Hâkim ve Cumhuriyet Savcıları Kura Töreni’ne, Huber Köşkü’nden telekonferansla katıldı. Görev yerleri belli olacak 1379 hâkim ve cumhuriyet savcısına meslek hayatlarında başarılar dilerken, “Görev yapacağınız mahkeme salonları ve adliye binalarında yazan ‘Adalet mülkün temelidir’ sözü daima sizlerin rehberi olmalıdır. İnsanlığın varoluş mücadelesinin en temel unsurunun adalet olduğuna, dünyanın adalet üzerinde ayakta kaldığına inanmayan hiç kimsenin bu

mesleği hakkıyla yapması mümkün değildir” diye konuştu. Erdoğan, şu mesajları verdi:

ZULÜM ARACINA DÖNÜŞEBİLİR: Unutmayınız, hâkim ve savcının asıl murakibi kendi vicdanıdır. Kendi iç dünyasında hakka, hakikate, ahlaka ve bütün bunlarla kuşatılmış adalet anlayışına sahip olmayan için kağıt üzerindeki yazıların anlamı yoktur. Vasat bir kanunla iyi hâkim ve savcılar adaleti tesis edebilir ama vicdanı olmayan hâkim ve savcılarının elinde en mükemmel kanunlar bile birer zulüm aracına dönüşebilir.

BAŞINIZI YASTIĞA KOYDUĞUNUZDA: İnsanların adalete güvenmediği bir toplumda ne huzur ve emniyet iklimi korunabilir ne de devlet düzeni sağlanabilir. Türkiye, geçmişte çeşitli dönemlerde maalesef bu sıkıntıları yaşamıştır. Kimi zaman darbe ve vesayet güçlerinin, kimi zaman FETÖ gibi terör örgütlerinin etkisi altına giren adalet sistemimiz, milletimizin gözünde epeyce örselenmiştir. Milletimizin hafızasında ve kalbinde rahmetli Menderes’in ve arkadaşlarının idamı da, 12 Eylül yargılanmaları da, FETÖ ihanet çetesinin kumpasları da acı izler bırakmıştır. Bunun için sizlerden vicdanınızı ve imzanızı Allah korkusu ve uygulamakla yükümlü olduğunuz kanunlar dışında asla hiçbir kimsenin, hiçbir gücün emrine vermemenizi istiyorum. Böyle ilkeli davrandığınızda hayatın sizin için daha zor olacağından şüphemiz olmasın ama gece başınızı yastığa koyduğunuzda içinizde hissededeceğiniz huzurun ve mutluluğun bedeli bu sıkıntıların hiçbirisiyle mukayese edilemez.

EN BÜYÜK MİRAS: Evlatlarınıza bırakacağınız en büyük miras, tüm ömrünü adalete adanmış, onurlu, saygın, tertemiz bir isim olacaktır. İçinizde çok para kazanmak isteyen varsa yanlış mesleği seçtiğini bilmelidir. İçinizde şan, şöhret peşinde olan varsa, o da yanlış mesleği seçtiğini bilmelidir. Hâkim ve cumhuriyet savcısı olarak size düşen görev, şahsınıza emanet edilen adalet kulesini, sessiz sedasız bir şekilde, tıpkı merhum şehit Mehmet Selim Kiraz savcımız gibi gerektiğinde hayatınız pahasına korumanızdır. Görevinizi hakkıyla yerine getirdiğinizde sadece iyi bir hâkim, iyi bir savcı olarak anılacaksınız. Buna karşılık Hazreti Mevlana’nın tarifiyle, üzerinize düşenleri yapmadığınızda zalim sıfatıyla yaftalanacaksınız. Bu ülkenin Cumhurbaşkanı olarak anayasaya, kanunlara ve en önemlisi vicdanınıza göre attığınız her adımda, verdiğiniz her kararda yanınızda olacağımdan şüphemiz bulunmasın.

‘Yeni dönemde yeni reform paketi gelecek’

“Kamuoyuna açıklanan Yargı Reformu Stratejisi çerçevesinde ülkedeki mevzuat ve uygulama standartlarını yükseltmenin de gayreti içerisindeyiz. İlk iki reform paketi Meclis’te kabul edilerek yürürlüğe girdi. İnşallah Meclis’in yeni yasama döneminde, yeni reform paketleriyle milletimizin huzurunda olacağız.”

‘Birincinin ödülü olmalı’

Erdoğan, konuşmasının ardından hâkim ve savcı adaylarının kurasını izledi. İki kadın ve iki erkek adayın katılımıyla birlikte butona basılmasını isteyen Erdoğan, dönem birincisiyle tanışmak istedi. Birinciye tebrik eden Erdoğan, dönem birincisinin kuraya katılmadan istediği yere gidip gitmeyeceğini sordu. Adalet Bakanı Abdülhamit Gül’ün, onun da kuraya tabi olduğunu söylemesi üzerine Erdoğan, “Olmaz, yanlış bu. Onun bir ödülü olması lazım. Eğer benim bir takdir yetkim varsa, ben derim ki dönem birincisinin bir ödülü olması lazım” ifadelerini kullandı. Gül’ün bu konu üzerinde çalışılacağını söylemesi üzerine Erdoğan, “Bu saatten sonra olmaz. Hemen bu işin hallolması lazım” dedi. Kura sırasında Sümeyye Erdoğan isimli bir adayın ataması sırasında ise Erdoğan, “Bizim akraba. Sümeyye Hanım nereli onu öğrenelim” dedi. Erdoğan, yeni hâkim ve savcılara görev yapacakları yerlerde başarılar diledi.

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'dan Devlet Bahçeli'ye zehir zemberek sözler

21.05.2020 00:47

DEVA Partisi lideri Ali Babacan, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin FETÖ suçlamasına çok sert yanıt verdi.

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, Karar TV canlı yayınında yazarlar Ahmet Taşgetiren, Elif Çakır ve Yıldırım Oğur'un sorularını yanıtladı.

Devlet Bahçeli'nin, İYİ Parti, Gelecek Partisi ve Deva Partisi ile ilgili FETÖ projesi suçlamalarına sert karşılık veren Babacan, şöyle konuştu:

"20 BANKA İFLAS EDERKEN İKTİDAR ORTAĞIYDIN, ONU ANLAT"

"Laf üretiyorlar, iş üretilsinler. Üçlü koalisyon dönemlerinde ne yapmışlar. Ona baksınlar, hatırlasınlar. O günler dejavu olarak akıllarına geliyordur. Bütün sistem yerle bir olurken, 20 banka iflas ederken, Türkiye fakirleşirken iktidar ortağıydılar. Türkiye'yi sıkıntılı durumdan çıkarmak için ne yapıyorlar, onları anlatsınlar."

"ÜLKEYE NE FAYDASI DOKUNUYOR?"

"Şu anda iktidar güçleri ellerinde. Ülkeye hangi faydası dokunuyor, bu ülke ayağa kalksın, krizi çabuk atlatması için ne üretiyorlar? Ben bunu çok merak ediyorum. Bunu anlatsınlar. Yoksa ona çamur at, buna çamur at, iftira at... Oturduğun yerden çok kolay işler."

"BAKANLIĞIM DÖNEMİNDE DE ÇOK ÇALIŞTIM AZ KONUŞTUM"

"Siyasette laf üretmek en kolay iştir" diyen Babacan, "Biz alın teri döküyoruz, emek harcıyoruz. Sürekli Türkiye'nin geleceğini düşünüyoruz. Bakanlığım döneminde de çok çalıştım az konuştum. Biz laf üretmek için siyaset yapmıyoruz ki!" tepkisini gösterdi.

NE OLMUŞTU?

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, İYİ Parti, Gelecek Partisi ve Demokrasi ve Atılım Partisi'nin (DEVA) isimlerinin "FETÖ projesi" uygun olarak seçildiğini söylemişti.

Star TV'den Nazlı elik'e açıklama yapan Devlet Bahçeli, **"Yoksa bu kadar tesadüf etmez. 'iyi' olacak, 'gelecek' olacak, 'deva' olacak. Ama Meclis'te özellikle Cumhur İttifakı'nın ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin 2023 yılındaki yapısına karşı güçlü bir muhalefet unsuru oluşturmak maksadıyla düşünülmüş bir şeydir. FETÖ projesidir, Pensilvanya kaynaklıdır"** demişti.

Yüzlerce dönüme ekilenler halka ücretsiz dağıtılacak

Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne ait tarım arazilerinde üretim başladı. Mansur Yavaş'ın talimatıyla ürünler toplandıktan sonra tek tek ihtiyaç sahiplerine ulaştırılacak.

06:00 - 21 Mayıs 2020

[HaberlerGündem](#)

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'ın kırsal kalkınmayı ve tarımsal ekonomiyi desteklemek amacıyla tarım arazilerinin değerlendirilmesi yönündeki talimatı sonrası Gölbaşı Karaoğlan Mahallesi'nde 250 dönüm alanda sebze, 500 dönüm alanda ise patates ekimine başlandı.

M. Yavaş

Ekimi yapılan ürünler hasat zamanı toplayarak ihtiyaç sahibi ailelere ücretsiz dağıtacak. Kırsal Hizmetler Daire Başkanı Fazıl Köremezli, sözleşmeli üreticilerden alınacak ürünler ile boş ve atıl durumda olan tarım arazilerini değerlendirerek ekim yapmayı sürdüreceklerini söyledi.

Araziye biber, salatalık, domates ve patates ekildi. Ekim sonrası elde edilecek ürünler tek tek toplanacak. Ardından vatandaşa dağıtılacak.

Köremezli, "Bu arazilerde biber, salatalık ve domates üretimlerimiz var. Buradan elde ettiğimiz ürünleri toplayarak sosyal yardımlar kapsamında ihtiyaç sahibi ailelere ulaştıracamız. Belediyeye ait diğer arazilerin analizleri bitmek üzere.

İlçelerde bulunan kooperatifler, Ziraat Odaları ve çiftçilere tohum, gübre, mazot ve ilaç desteği vererek satın alma garantili bir şekilde üretim yapılmasını sağlayacağız" dedi.

Rüştü BOZKURT

21 Mayıs 2020

Tarım “var olmak” içindir “varlıklı olmak” için değil

Algılarımız ve anlatım dilimiz davranışlarımızı yönlendirir. Tarım ve hayvancılığın “doğal özelliklerini” ve “önlemlerin içeriklerini” dikkate aldığımızda, sektörün “var olmak” için gerektiğini; “varlıklı olmak” için yeterli olmadığını söyleyebiliriz.

Daha sonra ayrıntılarını tartışmaya açmak istediğim gerekçeler, tarım ve hayvancılık üretiminin toplumların kalkınmasında “gerek şart olduğu; yeter şart olmadığı” varsayımına dayanıyor.

Tarım ve hayvancılıkta “doğal özellikler” dediğimizde ne anlıyoruz?

Sektördeki bütün ürünlerde “zaman bağımlılıkları” vardır. Ürünün olgunlaşma ve hasat zamanları, hayvanlarda gebe kalma ve doğurma zamanları, laktasyon dönemleri gibi.

Ekoloji ve evrimi birlikte ele alan bilim ve teknoloji araştırmaları, “zaman kazancı” sağlayan bir dizi önemli gelişme yaratıyor, ama yine de endüstri ve hizmet kesimlerine göre “mevsimsel bağımlılık” temel değişken olarak tarım ve hayvancılıkta önemini koruyor: Besleme teknikleri, örtülü tarım, modern seracılık, gen dizilişlerinin değiştirilmesi uygulamalarını anımsayalım.

Örtülü tarım ve ıslah edilmiş tohum, ıslah edilmiş ırklarla “et ve süt veriminde”, “birim verimliliklerinde” ciddi mesafeler alınsa da, tarım ve hayvancılığı endüstri gibi “seri üretim alanı” haline getirmek en azından bugünün birikimlerinde mümkün değil. O nedenle, endüstriyel üretimde sermayenin “gelir etkisini” tarım ve hayvancılıkta farklı değerlendirmek gerekir.

Tarım ve hayvancılıkta üretim kadar “hasat”, “depolama”, “işleme”, “lojistik” gibi tarladan sofraya “karmaşık ağ yapısı”, süreç bütününe değişkenleri arasında “etkin koordinasyon” yapmak için uzmanlık gerektiriyor. Normal bir uzmanlık da yetmiyor “üst düzey örgütlenme yetkinliği ve uzmanlık” gerekiyor.

Tarım ve hayvancılıkta üreticilerin, fabrikalar ya da hizmet işletmeleri gibi “belli alanlarda toplanması” yerine “ülke düzeyinde” yayılması; “merkezi kontrolü” zorlaştırmakta; örgütlenmesi zayıf toplumlarda “zayıf üretici” yaratıyor. Zayıf üreticiler de “kapsayıcı olmayan sömürücü kurumların” istismarına fırsat kapılarını açıyor.

Tarımsal ve hayvansal ürünlerde “raf ömrü” kazandırmak için ciddi “sermaye yatırımları” gerekiyor.

Teknolojik gelişmeler, endüstrinin diğer alanları gibi tarımsal üretimde de doğru yapılanmayla “verimlilik” açısından etkili olabilmektedir: Tarım işletmelerinde de “rekabet edebilir ölçek, rekabet edebilir teknoloji ve rekabet edebilir yönetim” ihtiyaçları hızla artmaktadır. Bu açıdan bakıldığında tarım ve hayvancılıkta “sosyo-kültürel etkileşimin dikkate alınması” endüstriye göre daha karmaşık ilişkileri yönetmek anlamına geliyor.

Tarımsal üretimde özellikle “toprak yapısının çeşitliliği” üretimin verimliliklerini büyük ölçüde etkiliyor. Çukurova’da toprak sürüldükten sonra sulanır; sonra toprağa tohum atılırken, Bafra Ovası’nda en küçük bir yağış sondasında tarlaya beş gün giremezsiniz, girseniz bile toprağın tavı gelmediği için istediğiniz sonuca ulaşamazsınız. “Tarla-odaklı analiz ihtiyacı”, ürün-verim etkileşimi son derece karmaşıktır; bilgi birikimi, özen, uzmanlık gerektirmektedir.

Herhangi bir işin “doğal yapısal özellikleri” ile “alınabilir önlemler” arasında dengelerini kurmak önemlidir. Bu açıdan bakarak tartışmayı sürdürüelim.

Alaattin AKTAŞ

21 Mayıs 2020

Katar ile yapılan swap döviz derdine çare olmaz

Katar'la olan TL-Riyal swap anlaşmasının tutarı 5 milyar dolar karşılığında 15 milyar dolar karşılığına çıkarıldı. Amaç, karşılıklı ticarete yerel para kullanımını kolaylaştırmak olarak açıklandı. İki ülke ticaret hacmi ancak on yılda 15 milyar dolar olur. Gerçek amaç belli; Merkez Bankası rezervinin yüksek görünmesini sağlamak.

Tüketici güveni mayıs ayında tam yüzde 8.5 artmış. Bu mayıs ayında! Ya ankete katılan tüketiciler TÜİK'i ve Merkez Bankası'nı kandırıyor ya da bu kurumlar bizi...

Birileri zaman zaman esip gürlüyor; “Yabancı gelmezse gelmesin; onlara, onların getireceği dövize muhtaç mıyız” falan diye...

Bilemeyiz muhtaç mıyız, değil miyiz.

Ama bakıyoruz, yabancılardan döviz elde edebilmek için bir çaba, bir çaba ki sormayın gitsin!

Önce gelin döviz kaynaklarını en yararlısından en az yararlısına doğru sıralayalım...

Doğrudan yatırım, pek yok. İnanmayan ödemeler dengesine baksın.

Portföy yatırımı mı, ara ki bulasın; döviz gelmesi bir yana müthiş çıkış yaşanıyor. Yine inanmayan açsın Merkez Bankası verilerini incelesin.

Kredi; tüm dünyada herkes parasının üstüne yatma eğiliminde, kimse kimseye para vermeye pek yanaşmıyor.

O zaman geriye swap kalıyor. Yani ülkeler paralarını bir süreliğine karşılıklı olarak değiş tokuş ediyorlar.

Biz örneğin ABD'ye dolar kuru diyelim 7 lirayken 7.000 TL veriyor ve karşılığında 1.000 dolar alıyoruz. ABD bir yıl sonra bizden aldığı parayı yüzde 10 faizle 7.700 lira olarak geri ödeyecek; biz de 1.000 doları örneğin yüzde 3 faizle 1.030 dolar olarak ödeyeceğiz. Bu alışverişten kimin karlı çıktığını bir yıl sonraki kur belirleyecek. Dolar örneğin 8 lira olursa elimize geçecek 7.700 liraya karşılık (1.030×8) 8.240 lira ödeyeceğiz, yani zarar edeceğiz. Tersisi olursa karşı taraf zarar edecek.

Ama şu aşamada Türkiye'nin bu kar-zarar hesabını yapma durumu pek yok. Çünkü şu an bize döviz lazım; hem de tüm ülkelere karşı kullanabileceğimiz cins döviz. Yani dolar gibi, euro gibi, sterlin gibi dövizler...

Diğerleri olsa da olur, olmasa da!

Swap yaparız, gelen döviz rezervimize girer, dolayısıyla rezervimiz güçlüymüş gibi görünür; ama yalnızca görünür.

İşte Katar ile 2018 yılının ağustos ayında yapılan TL-Katar Riyali swapında 5 milyar dolar karşılığı olan tutar, şimdi 15 milyar dolar karşılığına yükseltildi.

Merkez Bankası'ndan dün yapılan açıklamada "Para takası anlaşmasının temel hedefi yerel para birimleri üzerinden gerçekleştirilen ticareti kolaylaştırmak ve iki ülkenin finansal istikrarına destek sağlamaktır" denildi.

Yani amaç Türkiye ile Katar arasındaki ticareti kolaylaştırmak, iki ülke arasındaki ticaretin ağırlıkla ulusal paralarla yapılmasını sağlamak.

Peki Katar ile ticaretimiz ne kadar, ona bakalım.

Bu yılın ilk üç ayındaki 42.7 milyar dolarlık ihracatımızın yüzde 0.75 oranındaki 322.6 milyon dolarını Katar'a yapmışız. Katar en çok ihracat yaptığımız 31'inci ülke. Katar'ın 2019'un tümündeki payı da yüzde 0.72 düzeyindeydi.

Bu ülkeden ithalatımız ise çok daha az. Üç aydaki 55.7 milyar dolarlık ithalatın yalnızca yüzde 0.15 oranındaki 82 bin dolarlık kısmı Katar'dan yapılmış. Katar en çok ithalat yaptığımız 63'üncü ülke durumunda. Bu ülkenin 2019'un tümündeki payı da aynı, yüzde 0.15.

Şimdi, swap anlaşmasının temel amacı yerel para birimleri cinsinden gerçekleştirilen ticareti kolaylaştırmak, öyle mi!

Bu tüketiciler nerede yaşıyor?

Ya tüketiciler TÜİK'i ve Merkez Bankası'nı kandırıyor ya da bu kurumlar bizi...

Öyle ya, baksanıza tüketici güven endeksi mayıs ayında tam yüzde 8.5 artmış. Pek farkına varmamışsınız ama tüketicinin ekonomiye duyduğu güven adeta şaha kalkmış.

TÜİK ile Merkez Bankası ortaklaşa tüketici eğilim anketi yapıyor ve bu anketin sonuçlarından da tüketici güven endeksi hesaplanıyor.

Sıfır ile 200 arasında değer alabilen ve nisan ayında 54.9 olan tüketici güven endeksi mayıs ayında 59.5'e yükselmiş.

Tüm soruların gelecek 12 aylık döneme ilişkin olduğunu belirterek endeksin ana başlıklarına bakalım:

Hanenin maddi durum beklentisini gösteren endeks mayısta yüzde 9.3 artmış.

Genel ekonomik durum beklentisini ortaya koyan endekste yüzde 9.5'lik artış olmuş.

Tasarruf etme ihtimalini yansıtan endekste ki artışın oranı tam yüzde 18'i bulmuş.

İşsiz sayısı beklentisiyle ilgili endekste ki artış da yüzde 2.9 düzeyinde. Ama hemen belirtelim, bu endekste ki artış, işsiz sayısında azalma beklendiğini gösteriyor. Yani işsiz sayısına ilişkin beklenti de olumlu.

Yani vatandaş mevcut durumdan şikayetçi olmak bir yana pek hoşnut görünüyor. Ama bir olasılık daha var.

Sakın bu tüketiciler anketi gerçekleştiren TÜİK ve Merkez Bankası ile kafa buluyor olmasın!

Mayıs ayında iyiye giden ne var?

Ekonomide zaman zaman irili ufaklı dalgalanmalar tabii ki olur. Ama şu dönemde yaşadığımız bir dalgalanma değil, tsunami üstümüze üstümüze geliyor. Savruluyoruz...

Yalnızca biz değil tabii ki; en gelişmiş ülkelerde bile ekonomiler sarsılıyor. En tipik örnek işte ABD! Dünya devi bu ülkede ekonomi öylesine sıkıntı içinde ki sağlık ikinci plana atılmak durumunda kalındı. İşsiz sayısı 30 milyonu aştı. Bu görülmedik bir kriz.

Tam olarak ölçemiyoruz ama biliyoruz ki işsiz sayımız gerçek anlamda 10 milyona, işsizlik oranımız da yüzde 30'a yaklaşmış durumda. Mayıs ayının, hani o tüketicilerin ekonomiye duyduğu güvenin tırmanıp gittiği mayıs ayının yalın gerçeği bu.

10 milyon işsiz ve yüzde 30'u bulan işsizlik oranı.

Geçen bir örnek vermiştik; seston hızlı uçağın geçtiğini gördük de ses henüz gelmedi, demiştik.

Ne yani bazı veriler istatistiklere henüz yansımadı diye ortada sorun olmadığını, hatta tam tersine işlerin düzeldiğini mi düşünüyoruz?

Girişte yazdığımızı tekrarlayarak bitirelim:

Ya tüketiciler TÜİK'i ve Merkez Bankası'nı kandırıyor ya da bu kurumlar bizi..

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

CHP Anıtkabir için kaçta müracaat etmiş?

21 Mayıs 2020

Partililer arasında Atatürk savaşının yaşanmasına alıştık da ilk kez Anıtkabir savaşı yaşanıyor.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Anıtkabir'de 18 dakika yardımcılarını beklediği olaydan söz ediyorum. Şimdiye kadar Kemal Bey'i yürüten merdivene ters bindirdiler, seçimlerde kendisine oy veremeyen genel başkan konumuna düşürdüler. Son olarak da Anıtkabir'de yaşananlar ortaya çıktı. Kemal Bey ne çekecek bu CHP yönetiminden!

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 19 Mayıs'ta saat 19.19'da tüm Türkiye'yi balkonlardan İstiklal Marşı'nı söylemeye davet etmişti. CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'in Meclis'teki açıklamalarını izledim. Anıtkabir'de yaşananların, CHP Genel Başkanı'nın saat 19.19'da Anıtkabir'e çelenk koyup İstiklal Marşı okumasını engellemek için yapıldığını savunuyor. Ama işin aslı öyle değil.

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, 19 Mayıs'ta saat 11.00'de 25 kişilik bir heyetle Anıtkabir'e çelenk koydu. Hiçbir sorun olmadı. Akşener, tören boyunca kendisine eşlik eden komutana teşekkür ederek ayrıldı. İYİ Parti Genel Sekreteri Uğur Poyraz'la konuştum. Sokağa çıkma yasağı nedeniyle 25 kişilik bir liste için önce Ankara Valiliği'nden izin almışlar. Anıtkabir Komutanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı'ndan da 1 hafta önce izin alınmış. Uğur Poyraz, "Hiçbir sorun yaşanmadı" dedi. CHP ise 19 Mayıs günü saat 13.40'ta müracaat etmiş. Belirttikleri gibi saat 19.19'u istemişler. Kılıçdaroğlu ile birlikte 9 kişinin ismi bildirilmiş. CHP Genel Merkezi'ne Anıtkabir'in saat 18.00'de ziyarete kapanacağı belirtilerek, Kılıçdaroğlu'nun 9 kişi ile birlikte ziyaret edebileceği bildirilmiş. Sonra bildiğiniz o kargaşa görüntüleri yaşanmış. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş bile içeriye Kılıçdaroğlu'nun aracıyla sokulmuş. Korsan taksi sanki. Allah'tan ki CHP Genel Merkezi aranıp Anıtkabir'in saat 18.00'de ziyarete kapanacağı bildirilmiş, yoksa 19 Mayıs'ta Anıtkabir'i ziyaret edememiş durumuna düşerlerdi.

KÖTÜLÜĞÜN FAŞİZANLAŞMASI

MEHMET Y. Yılmaz t24 haber sitesinde, 'Kötülüğün sıradanlaşması' başlıklı bir yazı yazdı. Yazıda, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Mahir Ünal'ı hedef alıyor. Yazısına seçtiği başlıkta olduğu gibi tam anlamıyla da kötülüğü sıradanlaştırıyor: Yok yok. Yanlış ifade ettim. Kötülüğü inançlı kesimin özelliği gibi göstermeye çalışıyor.

Yazısına "Mahir Ünal'ın günlük hayatını çok merak ediyorum" diye başlayan Mehmet Y. Yılmaz, "Ve aslına bakarsanız 'Mahir Ünal' ismi altında tanımlanmış bir birey olarak sadece Mahir Bey'inkini değil, iktidardaki koalisyonun bütün yöneticilerinin özel hayatlarında nasıl tipler olduğunu merak ediyorum. Yani merak ettiğim adını ve soyadını bildiğimiz gerçek bir kişi değil aslında. Daha çok bir arketip!" diyor.

Polemik yazarı değilim. Bu tür konulara girmemeye özen gösteriyorum. Mehmet Y. Yılmaz'la geçmişte yine bir kesimin değerlerine saldırdığı için hoşlanmadığım bir tartışma yaşamıştık. Kabataş'ta bir kadının genç bir annenin Gezicilerin saldırısına uğradığı gerekçesiyle Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunmasını "cinsel fantezi" olarak nitelendirip ağır hakaretlerde bulunmuştu. Cinsel fantezi takıntılarıyla ilgili değilim. Ama inancından dolayı bir kesimin saldırıya uğramasına da sessiz kalmamıştım. Bu yazıyı yazmamın sebebi de o. Mehmet Y. Yılmaz o zaman benimle ilgili olarak hukuki yollara başvuracağını söylemişti. Hakkıdır. Saygı duyarım. Ama bugün Mahir Ünal'ın kendisi için hukuki yollara başvuracağını söylemesini eleştiriyor. Hukuk devletinde hukuki yollara başvurulur. Hem Mehmet Y. Yılmaz için hak olan, Mahir Ünal için hak değil mi? Mehmet Y. Yılmaz "Daha çok arketip!" demek suretiyle Mahir Ünal'ın şahsında bir kesimi hedef alıyor. Tüm pislikleri, iğrençlikleri sıralayıp bunu inançlı kesimin alametifarikası olarak gösteriyor.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un işaret ettiği gibi, "Toplumun bir kesimini tacizci, tecavüzcü, eşine ve çocuklarına şiddet uygulayacak kadar gaddar diye toptancı bir yaklaşımla kodlayan bu güruhla" karşı karşıyayız.

Bir defa kullandığı dil sorun. Hem de çok sorunlu. Üst bir dille, sorgu hâkimi edasıyla, "Mesela karılarını dövüyorlar mı? Çocuklarına karşı nasıl bir tutum içindeler? Kız çocukları ile oğlan çocukları arasında fark gözetiyorlar mı? Komşuları ile ilişkileri nasıl? Karşı cinse nasıl davranıyorlar? Bir kadın ile tanıştıklarında akıllarından ilk geçen ne oluyor? Haksızlıklar karşısında susarak 'dilsiz şeytan' olmayı eleştirirler mi? Elde ettikleri pozisyonu kaybetmek pahasına itiraz etme kudretine sahipler mi?" diye soruyor. Sen kim oluyorsun insanların ailesinin içine burnunu sokuyorsun? Ne demek o "karıları" hitabı öyle?

Desteklediğin 28 Şubat'ın ikna odalarında mı zannettin kendini? Olmadı Mahir Ünal'ı ikna odasına çek...

Mahir Ünal'ın eşine "karıları" diye hitap etme hakkını sana kim veriyor? Kendi eşine saygısı olmayanların başkasının eşine saygısı olmaz. Bir de tutmuş, "Soyadı

kendisiyle aynı olan bir kadın da benzer bir şey yazmış, yakını mıdır, bilmiyorum” diye yazmış. Soyadı aynı dediğin hanımefendi, Şule Özdin Ünal, Mahir Ünal’ın eşi. Yani mahremi. Bir kadın olarak her türlü saygıyı hak ediyor. Kendisi değerli bir hukukçu. Zaten bir hukukçu olarak seninle mücadele edeceğini söylüyor.

Dert sadece Mahir Ünal derdi değil. Zaten Mehmet Y. Yılmaz da “arketip” demek suretiyle geçmişte bidon kafalı, bacağı kıllı olarak nitelendirilen inançlı kesimi hedef alıyor. Ekranlardan darbe çağrısı yapanlara, darbe olursa elinde liste olduğunu söyleyenlere, bazı kadın gazeteci ve siyasetçilere sosyal medyadan iğrenç saldırılarda bulunanlara, kavanozun içine mermileri doldurup tehdit edenlere de karşıyım. Ama o iğrençlikleri kullanarak, tüm pislikleri inançlı bir kesimin kültürel kodları olarak gösteren faşizan kafaya da karşıyım.

Küreselleşme demokrasiye yaramadı

Esfender KORKMAZ

21 Mayıs 2020

1990'lı yıllarda, militan küreselciler, küreselleşmenin demokrasinin de önünü açacağını savunuyordular. **Amerikalı Yoshihiro Francis Fukuyama**, 1992 yılında yayınlamış olduğu (The End of History and the Last Man) '**Tarihin Sonu ve Son İnsan**' adlı teziyle Batı Liberal düşüncesinin insanlığın ulaşabileceği son aşama olduğunu iddia etmiş ve gündem olmuştu. O yıllarda başka bir yazısında "*küreselleşme için gerekli olan ve liberal iktisadi düzeni güvence altına almanın en geçerli yolu demokratik düzenin sağlanmasıdır*" diyordu. Birçok düşünür küreselleşmenin başarısı için otokratik rejimleri kaldırmak gerektiğini savunuyordu.

Aslında küreselleşme teorisine de bakarsanız bu düşünceler tutarlı görünüyor. Mamafih Sovyetlerin piyasa ekonomisine geçmesi, komünist tek parti düzeninden çok partili seçim düzenine geçmeleri de aynı yaklaşımları o zamanlar haklı çıkarmıştı. Ancak şeytanda boş durmadı. Çin demokrasiye geçmedi fakat rejimi küreselleşmeye açık ve hatta avantajlı hale getirdi. Rusya ve Sovyetlerden ayrılan Orta Asya Türk Cumhuriyetleri dikta rejimlere geçtiler. İslam ülkeleri, siyasi İslam'ı kullananlar tarafından dinamitlendi, Tunus dışında çoğunda şeriat ve otokrasi geldi.

Küreselleşmenin demokrasi getireceğini söyleyen Fukuyama'ya bir konferansı sırasında iddianız gerçekleşmedi diye sorduklarında, o da; "*25 yıl öncesine kıyasla çok farklı bir dünyada yaşıyoruz. 1990'larda her şey çok umut vericiydi. Üçüncü Demokratikleşme dalgasının ortasındaydık. Ancak bu gün demokrasinin niteliği geriledi. Birçok ülkede yolsuzluk, kötü yönetimler ve hatta otoriterleşmeye geri dönüş gözlemliyoruz... Rusya, Macaristan, Türkiye, ABD'de de olduğu gibi*" demişti.

Küreselleşme sürecinde, Demokrasiyi savunan sivil toplum örgütleri arttı. İletişim ve haberleşme imkanları arttı. Sosyal medya ağı genişledi. Bu yolla insanların demokrasi bilinci artı. Ne var ki yine de, popülizm yoluyla, korku yaratarak, krallar, emirler, mollalar ve şeytan diktatörler galip geldi. Demokrasi inişe geçti.

Küreselleşme üretim faktörlerinden yalnızca sermaye dolaşımına imkan sağladı. **Spekülatif sermaye için demokrasilerde kurumsal yapılarla uğraşmak yerine tek bir diktatörü**

etkilemek daha kolay geldi. Ortadoğu ılımlı İslam projesini çıkardılar. El altından diktatörlere destek verdiler.

Küreselleşme sonuç olarak ta demokrasiye zarar verdi. Küreselleşme sürecinde Dünyada zengin-fakir ülke farkı açıldı. Cari fazla veren ülkeler daha zengin, cari açık veren ülkeler ise daha fakir oldu. Aynı zamanda küreselleşme ile spekülâtif sermaye, siyasi iktidârları etkisi altına aldı. Spekülâtif sektörler oluştu. Dünyada çoğu ülkede iktidar zenginleri ve spekülâtif zenginler türedi ve gelir dağılımı bozuldu.

Yoksullaşan ve geçim derdine düşen insanlar siyasi istismara ve vaatlere daha kolay inandı. Bu süreçte demokrasi ikinci planda kaldı, siyasi istismarlar, popülizm öne çıktı. Demokrasi kültürü aşındı.

Birçok ülkede yoksullaşan halkın durumu, sosyal politikalarla da iyileştirilebilir. Ancak bu durumda siyasi liderler oy düzeneği kuramazlar. Zira halk sosyal politikaları devletin doğal bir görevi olarak görüyor. Kötü niyetli siyasi liderler ise, bu işi popülizm yoluyla oy düzeneği kuruyorlar. Söz gelimi bütçe kaynaklarını istihdam yaratmak için değil, para dağıtmak için harcıyorlar. Ama kamu kaynaklarının bu şekilde çar-çur edilmesi sürdürülemez.

Sonuç olarak, Dünyada birçok ülkede demokrasi kan kaybetti. Ancak otokrasi de böyle yürümez. Çünkü her şeyden önce ülkelerin kaynakları etkin kullanılmadı. Söz gelimi Venezuela da Hugo Chavez; "**dağıttığı sürece halk onu seviyordu**". Şimdi de halefi Maduro böyle yapıyor. Sonuçta Venezuela yaşanacak bir ülke olmaktan çıktı.

İbrahim Kahveci

Muhalefetin beklentisi

1980 sonrasının verilerine bakabiliyoruz.

Buna göre;

Darbe yılı 1980’de bile 15+ yaş işsizlik oranı 5,2 olmuş. Bugün ise (2019) bu oran 7,3.

Türkiye son 40 yılda böyle kötü bir ekonomi görmedi.

Tarihi bir işsizlik yaşanıyor.

İşsizlik demek fakirlik demektir; yoksulluk, açlık, sefalet demektir.

İşsizlik yüzünden ülke nüfusu gerilemeye başlayacak. Mülteciler olmasa zaten düşüşe başlanmıştı bile.

15+ yaş nüfusun işsizlik oranı yüzde 5,0’e geldiğinde, hatta 5,1’e vardığında seçmen yönetimi cezalandırıyordu.

Şimdi bu oran 7,3 ama seçmen hala iktidar olan AK Parti ve ittifak ortağı MHP’ye yüzde 50 oy verdi. Hatta yüzde 51.0...

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener “Tencere affetmez” diyor ama olmuyor.

Tenceresi kaynamayan kesim daha çok oy veriyor.

Ülke tarihi işsizlik ve fakirlik içinde ama sandığa yansıyan bir şey yok. “Aç kalırsınız yedirmeyiz” söylemi gerçekten işliyor.

Millet aç kalmayı tercih ediyor.

Kendisinin cebine para gireceğine 3-5 büyük müteahhittin cebine para girmesini daha çok istiyor.

Millet yemiyor ama yediriyor.

Millet içmiyor ama içiriyor.

Göz nuru gibi, evladı gibi Hazine Garantili Müteahhitlerine bakıyor.

Geçmediği yolun parasını ödüyor, kullanmadığı limanın kirasını ödüyor, gitmediği hastanenin masrafını karşılıyor.

Hiç itiraz etmiyor.

Cebinde ne varsa ne yoksa çıkartıp siyasi liderliğine veriyor.

Gerçi 25 kuruşluk poşet parasında biraz ses ettiler ama, neyse.

Mesela Millet o kadar milliyetçi ki, gurbettekiler bile reislerine bayılıyor.

Çifte vatandaşlık seçiyorlar ama reisçiliği de çok güzel oynuyorlar.

Mesela dün KARAR Gazetesinin manşet haberinde vardı: AK Partili gençler bile Türkiye’den gitmek istiyorlar.

“Ülkeden de gideriz ama yedirmeyiz.”

Çok ilginç bir durum var yani. Tencere ne kadar boş kalırsa sandık o kadar doluyor bu ülkede. Açlık sefalet ne kadar çok olursa, iktidar o kadar sağlam oluyor bu ülkede.

Aslında bildiğimiz, yabancı olmadığımız bir davranış bu. Venezuela benzer süreç yaşadı. Şimdi aç ve yoksulluk içinde ülke olarak zayıflıyorlar ama Maduro bütün seçimleri nerede ise kazanıyor. Zaten kazanamadığı seçimleri de iptal edip yeniden kazanana kadar yaptırıyor.

Bakınız toplum değişti bu ülkede.

Eskiden dünyevi unsurlar ile seçimler yapılabiliyordu; ama artık uhrevi unsurlar seçimleri belirliyor. O nedenle ülkede realite değil, inançlar daha etkili hale geliyor.

Burada ne anlatmaya çalışıyorum?

Toplumsal ayarları ile epey oynanmış durumda. Din ve milliyetçiliğin aşırı tozu toplumda bazı sorunlar ortaya çıkarttı.

Muhalefetin bu ortamda ‘tencere çöker sandıkta giderler’ düşüncesi işlemeyebilir. Hatta işlemiyor da...

Artık toplumu yeni baştan ele alıp değerlendirmek gerekiyor.

Bir taraftan benliğin kazanılması gerekiyor;

Diğer yandan da giden umutların yeniden yeřertilmesi.

Genç ve dinamik bir ülkeyiz. Aynı zamanda yüksek girişimcilik kabiliyeti olan ülkeyiz. Ama aynı zamanda yokluğu benimsemiş ve yüksek işsizlik ile ülkeyi kurtardığımızı zannediyoruz.

Aslında ülkeyi batıran bir düşünce yapısının ülkeyi kurtardığını sanması her şeyi açıklamıyor mu?

O nedenle Muhalefetin yeniden söylemlerini ve bekleyiřlerini düřünmesi gerekiyor.

İşimizin oldukça zor olduğunu bir kez daha söyleyip bırakalım.

21 Mayıs 2020, Perşembe **BAŞYAZI MEHMET BARLAS**

Hazirandan sonra gerçek gündeme dönerken hepimiz 'Nerede kalmıştık' diyeceğiz

Önümüzdeki son dört günlük evden çıkma yasağı sona erince, sade biz vatandaşlar değil, devlet sorumluluğu taşıyan siyasetçiler ve bürokratlar da **"Nerede kalmıştık"** diyerek yeni gündemin önceliklerini saptayacak.

Zor günler geliyor

Biz vatandaşlar için kısıtlamalarla dolu bir yaz tatilini nasıl yapacağımız tabii ki önemli olacak. Ama asıl problemlili olan kesim, gelir kaynakları üç aydır kesilmiş olan küçük esnaf ve işletmelerdir. Bunlara verilmeye çalışılan devlet kaynakları ise yeterli değildir. Yani hazirandan başlayarak yakınmaların gündemi belirleyeceği bir vatan sathından söz edilecektir. Yeniden dış turizme açılma hamlesi ise, herhalde eskisi gibi problemsiz olmayacaktır.

Suriye ve Libya

Siyasetçiler ev bürokratlar ise **"Nerede kalmıştık"** sorusunun cevabını genellikle sınır dışında, Suriye'de, Libya'da arayacaklardır... Bu arada Kuzey Irak'ta üslenen ve Türkiye'yi hedef alan PKK oluşumları da, önmlili bir endişe konusudur.

Hafter eriyor

Libya'da Türkiye'nin askeri varlığı bu ülkenin kaderini değiştirirken, asi general Hafter'in de galiba sonunu getirmiştir. Mısır merkezli "Mada Masr" haber sitesine konuşan Mısırlı yetkili, Vatiyye Askeri Üssü'nün kaybedilmesinin ardından Mısır ve BAE'nin Hafter'i terk etmeye hazırlandığını söyledi. Aynı yetkili, Rusya'nın, operasyonlarda vurulan veya ele geçirilen Rus silah sistemlerinin görüntülerinin yayınlanmasından rahatsız olduğunu dile getirdi. Libyalı kaynaklar ise; Mısır'ın Hafter'in alternatifini çoktan bulduğunu belirtti.

Beşar Esad

Türkiye'nin desteğiyle ilerleyen Libya Ordusu, ülkenin batısının kontrolü için kritik öneme sahip Vattiye Hava Üssü'nü, geçtiğimiz günlerde 6 yıl sonra Hafter'in elinden geri almıştı. Suriye'de ise Beşar Esad'ın arkasındaki Rus desteğinin azaldığı gözleniyor. Haziranda Cenevre'de yeni bir Suriye oturumunun başlatılması da söz konusu.